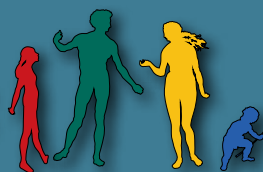

OBVEZNO ZDRAVSTVENO ZAVAROVANJE V LETU 2018

Zavod za zdravstveno
zavarovanje Slovenije
www.zzzs.si

V strukturi odhodkov je ZZZS v letu 2018 zagotovil 69,4% sredstev za uresničevanje pravic do zdravstvenih storitev, 14,4% za zdravila, medicinske pripomočke, cepiva, preskrbo s krvjo in sanitetni material, 12,3% za denarne dajatve in povračila ter 2% za zdravljenje v tujini.

1. VKLJUČEVANJE IN UREJANJE ZAVAROVANJ ZAVAROVANIH OSEB

ZAVAROVANJE OSEB

- Na dan 31. 12. 2018 vključenih v zavarovanje 2.116.739 zavarovanih oseb.
- 3.430 oseb, ki niso imele urejenega obveznega zdravstvenega zavarovanja več kot 2 meseca, in 653 oseb, ki niso imele urejenega zavarovanja več kot 1 leto.
- 7.081 zavarovanih oseb, ki so imele zaradi neplačila prispevkov zadržane pravice (razen do nujnih zdravstvenih storitev) več kot 1 leto.
- 1.182.908 prijav, odjav in sprememb v zavarovanju, ki so jih uredili zaposleni v prijavno-odjavnih službah ZZZS, 2.289.918 M-obrazcev pa je bilo urejenih avtomatsko (elektronsko) na podlagi programske podpore.

Tabela 1. Spremembe statusov zavarovanih oseb v Sloveniji v letu 2018 v primerjavi z letom 2017.

obdelani obrazci za urejanje zavarovalnega statusa	število dogodkov v letu 2017			število dogodkov v letu 2018			indeks 2017/2018
	obravnave referentov	avtomatske obravnave	skupaj	obravnave referentov	avtomatske obravnave	skupaj	
obrazec prijava M-1	399.894	180.433	580.327	441.471	279.448	720.919	154,88
obrazec odjava M-2	378.315	185.466	563.781	420.608	279.544	700.152	150,73
obrazec sprememba M-3	72.274	7.550	79.824	92.276	7.412	99.688	98,17
skupaj M1+M2+M3	850.483	373.449	1.223.932	954.355	566.404	1.520.759	151,67
obrazec MDČ	147.199	115.221	262.420	138.916	111.209	250.125	96,52
obrazec M12	82.965	1.486.709	1.569.674	89.637	1.612.305	1.701.942	108,45
SKUPAJ	1.080.647	1.975.379	3.056.026	1.182.908	2.289.918	3.472.826	115,92

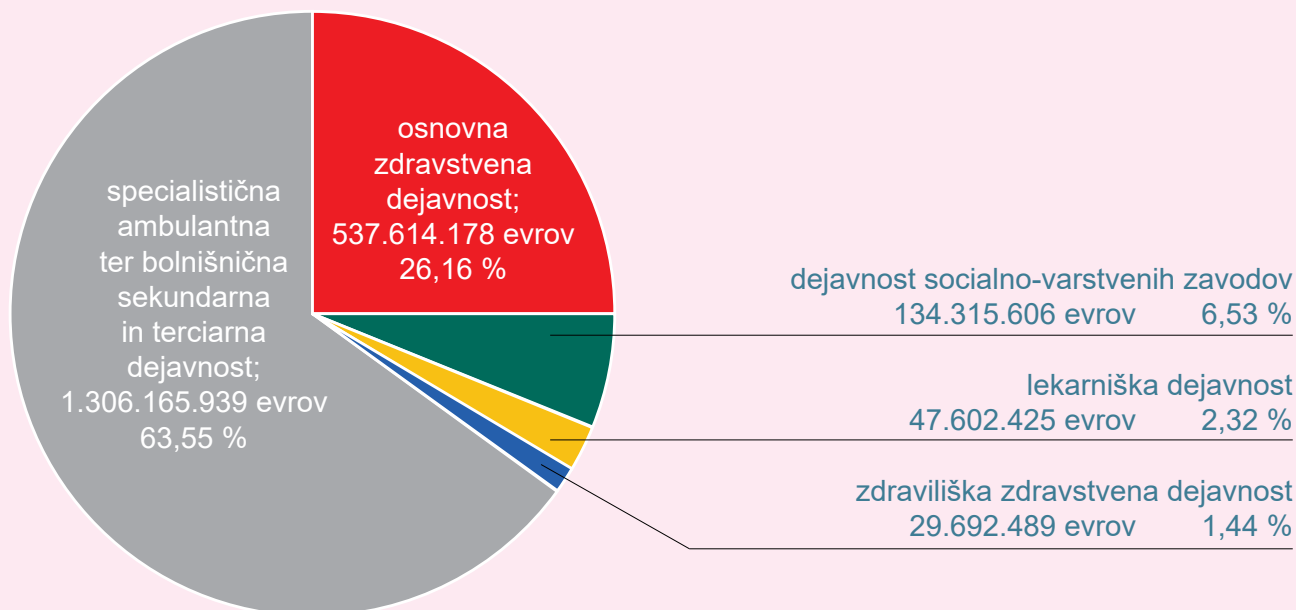
Vir: podatki ZZZS, baza podatkov o zavarovanih osebah.

2. PROGRAM ZDRAVSTVENIH STORITEV

- V osnovni zdravstveni dejavnosti je bilo opravljenih 14,3 milijona obiskov zavarovanih oseb (obiski osebnega zdravnika, otroškega ter šolskega zdravnika, osebnega ginekologa, patronažne službe, fizioterapije...).
- V zobozdravstveni dejavnosti je bilo opravljenih 2,6 milijona obiskov zavarovanih oseb.
- V specialistično ambulantni dejavnosti je bilo opravljenih 6,5 milijona obiskov.
- V akutno bolnišnično obravnavo je bilo sprejetih 346.782 primerov (hospitalizacij; sprejemov in odpustov bolnikov iz bolnišnice). Polovica vseh primerov akutne bolnišnične obravnave je povezana z boleznimi obtočil, neoplazmami, boleznimi dihal, boleznimi prebavil ter poškodbami in zastrupitvami. Najpogosteje je bil obračunan vaginalni porod brez zapletenih diagnoz (10.433 primerov).
- Okvirna vrednost celotnega programa zdravstvenih storitev iz Splošnega dogovora za pogodbeno leto 2018, ki vključuje obvezno zdravstveno zavarovanje in doplačila, brez nabavne vrednosti zdravil v lekarnah in zdravil iz Seznama B, je v tekočih cenah v letu 2018 znašala 2.055 milijonov evrov. Znesek ne vključuje obveznosti za pripravnike, sekundarije in specializacije.

Slika 1. Pogodbena vrednost programa zdravstvenih storitev po dejavnostih v letu 2018.

- V letu 2018 je ZZZS imel sklenjene pogodbe s 1.696 izvajalci zdravstvenih storitev, in sicer 204 z javnimi zavodi in 1.492 z zasebnimi izvajalci. Za izvedbo programov je v pogodbah z javnimi zavodi in zasebniki s koncesijo dogovorjenih 45.856 delavcev (iz ur), od tega 7.912 oziroma 17,26 % pri koncesionarjih.
- V letu 2018 je ZZZS opravil skupno 790 nadzorov nad izvajanjem pogodb, sklenjenih med ZZZS in izvajalci zdravstvenih storitev. Sistemsko je ZZZS nadzoroval obračun akutne bolnišnične obravnave oseb s cerebrovaskularnim inzultom, diagnostike in operativnih posegov pri pljučnih boleznih, artroskopije, traheostomije, neakutne bolnišnične obravnave ter obračun specialistične zunaj bolnišnične dejavnosti diabetologije, pulmologije, psihiatrije in pedopsihiatrije, dermatologije, kardiologije z vaskularno medicino, fizioterapije, nevrologije, internistike, urologije, okulistike, otorinolaringologije, slikovne diagnostike in vsa področja zobozdravstvene specialitike. Poseben poudarek je bil dan nadzoru obračuna storitev v urgentnih centrih ter predpisovanju medicinskih pripomočkov.
  - o Na področju zdravil je bilo poleg nadzora izdaje zdravil v lekarnah sistemsko nadzorovano predpisovanje anksiolitikov in hipnotikov, antibiotikov in zdravil z omejitvijo predpisovanja. Pri tem je bila polifarmakoterapija pomemben kriterij izbora za nadzor.
  - o Sistemski nadzori primarne ravni so obsegali obračunavanje nege v domovih starejših občanov s poudarkom na najzahtevnejši negi, patronaže, storitev klinične psihologije, ginekologije, predpisovanje medicinskih pripomočkov ter obračunavanje diagnostike, zdravljenja in protetike v osnovnem zobozdravstvu.
  - o ZZZS je opravil tudi 20 nadzorov izključno v zvezi z vodenjem čakalnih seznamov.
  - o Na podlagi izvedenih nadzorov je ZZZS zmanjšal svoje obveznosti do izvajalcev v letu 2018 za 2,8 milijona evrov, izvajalcem pa je izrekel za 246.500 evrov pogodbenih kazni.

3. OSKRBA Z ZDRAVILI

OSKRBA Z ZDRAVILI

- Predpisanih 17.411.793 receptov za zdravila za 39,7 milijona pakiranj (škatlic...); poraba zdravil, merjena v definiranih dnevni odmerkih, se je zvišala za 1,8 % glede na predhodno leto. Vsaj en recept v breme ZZZS je prejelo 1.521.395 (73,5 %) prebivalcev.
- Poraba bioloških, tarčnih in drugih dragih zdravil na recept narašča, saj so izdatki zanje znašali 169,9 milijona evrov, kar je za 23,3 milijona evrov več glede na predhodno leto.
- Odhodki obveznega zdravstvenega zavarovanja za zdravila in živila, ki zajemajo izdajo na recepte, seznam B (bolnišnična zdravila) in seznam A (seznam ampuliranih zdravil za zunaj bolnišnično zdravljenje), zdravila v centrih za zdravljenje odvisnosti, krvne pripravke, cepiva in povračila, so znašali 456.044.526 evrov, kar predstavlja 9,7 % povečanje glede na predhodno leto.
- Na listo za ambulantno predpisovanje je bilo razvrščenih 22 novih zdravil, na seznam bolnišničnih zdravil 5 novih zdravil, na seznam A prav tako 5 novih zdravil. Razvrščeno je bilo tudi 1 novo živilo.

4. ZAGOTAVLJANJE MEDICINSKIH PRIPOMOČKOV

MEDICINSKI PRIPOMOČKI

- Predpisanih 529.195 naročilnic za medicinske pripomočke, ki se izdajajo v lekarnah in specializiranih prodajalnah, najpogosteje pripomočki pri zdravljenju sladkorne bolezni, pripomočki pri težavah z odvajanjem seča ter pripomočki pri umetno izpeljanem črevesju in urostomi.
- Najmanj 1 pripomoček v breme ZZZS je prejelo 287.458 oseb.
- Stroški izdanih pripomočkov v breme ZZZS so znašali 72.410.207 evrov, kar je za 5 % več glede na predhodno leto.

5. ODLOČANJE O PRAVICAH

ODLOČANJE O PRAVICAH

Imenovani zdravniki ZZZS so izdali 390.066 odločb (4,7 % več kot v letu 2017), od tega:

- 294.670 odločb o začasni nezmožnosti za delo (6,3 % več kot v 2017),
- 44.996 odločbe o zobnoprotetični rehabilitaciji (2,5 % več kot v 2017),
- 42.042 odločb o zdraviliškem zdravljenju (3,3 % več kot v 2017),
- 6.454 odločb o medicinskih pripomočkih (26,6 % manj kot v 2017),
- 1.904 odločbe za nego družinskega člana (0,7 % manj kot v 2017).

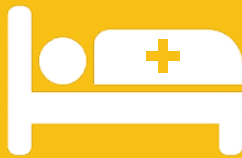
Senat zdravstvene komisije kot pritožbeni organ na drugi stopnji je izdal 7.120 odločb (1,5 % manj kot v 2017), od tega:

- 4.771 odločb za začasno nezmožnost za delo (6,5 % več kot v 2017),
- 1.696 odločb za zdraviliško zdravljenje (36,6% manj kot v 2017).

Območne enote ZZZS so rešile 4.222 zahtev za odločbo v zvezi z uveljavljanjem pravic do nadomestila plače, povračila potnih stroškov, izbire osebnega zdravnika, povračila stroškov za opravljene zdravstvene storitve, povračila stroškov zdravlil in stroškov medicinskih pripomočkov v Sloveniji. V zvezi s tem je Direkcija kot pritožbeni organ na drugi stopnji prejela v reševanje 192 pritožb zoper odločbe, izdane na prvi stopnji.

6. NADOMESTILO PLAČE MED ZAČASNO ZADRŽANOSTJO OD DELA

NADOMESTILO PLAČE

- 1.150.676 primerov zadržanosti od dela, najpogosteje zaradi bolezni in poškodbe izven dela; izgubljenih skupno 12.124.558 delovnih dni (6,4 % več kot 2017), od tega 6.534.029 v breme ZZZS.
- Porast števila izgubljenih dni in primerov tako v breme delodajalcev kot tudi v breme ZZZS, rahlo zmanjšanje skupnega povprečnega trajanja (10,5 dneva; v letu 2017 10,6 dneva).
- Skupni odstotek izgubljenih dni 4,60 % (v letu 2017 4,26 %), od tega v breme delodajalcev 2,12 % (v letu 2017 2,01 %) in v breme ZZZS 2,47 % (v letu 2017 2,25 %).
- Nad 1 letom trajanja je bilo v bolniškem staležu 8.219 oseb (v letu 2017 7.065).
- Stroški za nadomestila ZZZS 347.902.628 evrov (v letu 2017 314.771.215 evrov oziroma za 10,5 % več).
- 3.484. laičnih nadzorov nad bolniškimi odsotnostmi (v letu 2017 3.852), najpogosteje pri delavcih in samozaposlenih; 5,3 % kršitev glede na opravljene nadzore (v letu 2017 6 %); najvišji delež kršitev pri samozaposlenih; najpogostejše kršitve: neupravičena odsotnost od doma, opravljanje pridobitne dejavnosti; neposredni učinek nadzorov: 159 zaključenih bolniških staležev (117 manj kot v 2017), 50 ugotovitev zmožnosti za delo za krajši delovni čas (122 v 2017), 7 odločb o odvzemu oziroma zadržanju nadomestila plače (3 v 2017).

7. IZVAJANJE EVROPSKEGA PRAVNEGA REDA IN MEDNARODNIH SPORAZUMOV

MEDNARODNO ZAVAROVANJE

- Tuji organi za zvezo so obračunali ZZZS stroške za 78.063 primerov slovenskih zavarovanih oseb, ki so uveljavljale zdravstvene storitve med začasnim in stalnim bivanjem v tujini, oziroma so bile napotene na zdravljenje v tujino (0,7 % manj kot leta 2017); skupni znesek novonastalih obveznosti ZZZS do tujine je tako znašal 32.307.366 evrov in je najvišji do Bosne in Hercegovine, Hrvaške, Avstrije in Nemčije.
- ZZZS je tujim organom za zvezo obračunal stroške za 58.973 primerov tujih zavarovanih oseb, ki so v Sloveniji uveljavljale zdravstvene storitve, kar je 8,8 % več primerov kot v letu 2017; skupna vrednost novonastalih terjatev v letu 2018 znaša 21.357.982 evrov in je najvišja do Avstrije, Nemčije, Hrvaške in Italije.
- ZZZS je v letu 2018 izdal slovenskim zavarovanim osebam 674.175 evropskih kartic zdravstvenega zavarovanja in 95.964 certifikatov.
- Načrtovano zdravljenje v tujini:
  - o zaradi izčrpanih možnosti zdravljenja v Sloveniji (44.a člen ZZVZZ) je bilo na zdravljenje, pregled in preiskavo v tujino napoteni 514 oseb, kar je 2,1 % manj kot v letu 2017,
  - o zaradi predolge čakalne dobe (44.b člen ZZVZZ) je bilo 16 oseb napoteni na zdravljenje v tujino (10 v letu 2017),
  - o ZZZS je izvedel 1.523 povračil stroškov čezmejnega zdravstvenega varstva na podlagi evropskega direktive in 44.c člena ZZVZZ in tako zavarovancem povrnil 309.541 evrov (v letu 2017 288.422 evrov).
- Skupni stroški načrtovanega zdravljenja v tujini so znašali 7.781.957 evrov, kar je za 18,2 % več kot leta 2017.

8. IZDATKI ZA ZDRAVSTVO V SLOVENIJI IN V DRŽAVAH ČLANICAH EU

 IZDATKI ZA
ZDRAVSTVO

Tabela 3. Javni in zasebni tekoči izdatki za zdravstvo v PPP evrih na prebivalca in v deležu BDP v Sloveniji ter v primerjavi z državami EU v letu 2017¹.

država	PPP € na prebivalca			
	javni	zasebni	celotni	% od BDP
Avstrija	2.924	1.021	3 945	10,3
Belgija	2.753	740	3 493	10,0
Bolgarija	626	607	1 234	8,4
Ciper	728	994	1 722	6,8
Češka	1.535	338	1 873	7,1
Danska	3.223	608	3 831	10,2
Estonija	1.173	378	1 551	6,7
Finska	2.244	769	3 013	9,2
Francija	2.961	611	3 572	11,5
Grčija	1.030	649	1 678	8,4
Hrvaška	1.056	311	1 367	7,5
Irska	2.832	1.098	3 930	7,1
Italija	1.900	651	2 551	8,9
Latvija	979	484	1 463	6,3
Litva	684	568	1 252	6,3
Luksemburg	3.814	899	4.713	6,1
Madžarska	976	497	1 473	7,2
Malta	1.626	943	2 568	8,9
Nemčija	3.520	641	4 160	11,3
Nizozemska	3.146	739	3 885	10,1
Poljska	984	425	1 409	6,7
Portugalska	1.371	695	2 066	9,0
Romunija	770	213	983	5,2
Slovaška	1.312	313	1 625	7,1
Slovenija	1.470	553	2 023	8,0
Španija	1.742	703	2 446	8,8
Švedska	3.376	643	4 019	10,9
Velika Britanija	2.422	623	3 045	9,6
EU 28 ²	1.899 (2.135)	633 (638)	2.532 (2.773)	8,3 (9,6)

Opombi: 1 – 2017 ali zadnji razpoložljiv podatek,
2 – podatki za EU 28 so navadno povprečje. Določeni viri (OECD, Health at a glance) objavljajo tudi tehtana povprečja (podatek v oklepaju), kjer imajo večjo težo podatki večjih držav EU.

Vir: Health at a Glance: Europe 2018.

9. IZBRANI KAZALNIKI O ZDRAVSTVENIH AKTIVNOSTIH V SLOVENIJI
IN PRIMERJAVA S POVPREČJI V DRŽAVAH EU

ZDRAVSTVENE
AKTIVNOSTI

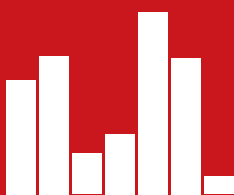

Tabela 4. Izbrani kazalniki o zdravstvenih aktivnostih v Sloveniji in primerjava s povprečji v državah Evropske unije v letu 2016.

Izbrani kazalci	Slovenija	EU 15
Št. obiskov na prebivalca v zunajbolnišnični ambulantni dejavnosti skupaj	6,7	6,1*
– na primarni ravni	4,4**	3,7*
– na sekundarni ravni	2,3	2,4*
Stopnja hospitalizacije (odpusti iz bolnišnic) zaradi bolezni na 1.000 prebivalcev skupaj	182,6	157,9
– zaradi srčnožilnih bolezni	21,1	20,4
– zaradi raka	18,2	13,6
Povprečna ležalna doba v bolnišnicah (v dnevih)	6,8	7,5
Operacije sive mreže – delež v enodnevnih obravnavah	97,8	94,0

Opombe: * – Eurostat, ocena za 2014,

** – podatek NIJZ, Podatkovni portal.

Viri: : OECD, Health at a Glance: Europe 2018.